

מסורת הש"ס

(א) עיין בסוף המסכת [דף קכ:] פירושים על דיבור מ'ו' הזה, (ב) מכאן ועד לא דקדק הוא גליון מ'ו' וצמקום דלפי זה לא פירשנו צ"ל דלפירוש זה. מהר"ם, (ג) ס"א לא הוא, (ד) צ"ל לא אחי שפיר. רש"א,

הגהות הב"ח

(א) תוֹם ד"ה אִי אִמְרַת
וְכוֹ כַּדִּי שִׁירָא לְרַבְּנָן
וְלֹר' טַרְפוֹן: (ב) בִּא"ד
מִרְאָה דְּגַרְס דִּלְצִיָּא לְהו
וְכוֹ דְקֵאָל. כ"ג פ"י וְלֹא
גִּרְסִין אִצְעִיָּא לְהו כו'
בְּלֹא דל"ת:

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

ג.

עין משפט
נר מצוה

סדר א' מיי' פי"ב מהל'
מכירה הל' ג סמג
עשין פז עוש"ע ח"מ סי'
רכז קע"י ג וסע"י ו:

רבינו חננאל

[illegible]

(א) נראה דהלשון מסורס נבאן
וכנ"ל קס"ד דפחות משליש
וכו' והוא אמר כל היום וש"מ
דפחות משמות וכו' חזרו
לדברי חכמים אלא אי אמרת
לרבנן וכו'.

בשש שנות מעות: לחלוק
המלא לומר כדאי שיראה
באת לומר דודאי פשיטא
מאי איכא בין שנות כו':

שזה שש בחמש מי נתאנה מוכר יד מוכר על העליונה רצה אומר לו תן לי מקחי או תן לי מה שאוניתי איבעיא להו פחות משתות לרבנן "לאלתר הויא מחילה או בכדי שיראה לתגר או לקרובו ואם תמצו לומר בכדי שיראה לתגר או לקרובו מאי איכא בין שתות לפחות משתות איכא דאילו שתות ידו על העליונה רצה חזר רצה קנה ומחזיר אונאה ואילו פחות משתות קנה ומחזיר אונאה מאי תא שמע חזרו לדברי חכמים סברו פחות משליש לר' טרפון כפחות משתות לרבנן דמי אי אמרת בשלמא פחות משתות לרבנן בכדי שיראה לתגר או לקרובו ולרבי טרפון ככל היום משום הכי חזרו אלא אי אמרת פחות משתות לרבנן לאלתר הויא מחילה ולרבי

יִירָאָה מִשּׁוּי לִיָּה אִיהוּ
אִי מִשּׁוּם דִּלְרַבֵּן הוּא
קִנָּה וּמַחְזִיר אֲוֹנָה נֹחַ
אִם לֹא צֹא צִדְדֵי שִׁירָאָה
זִיָּה לוֹ שֶׁהוּא כָּל הַיּוֹם:
וּלְרַבִּי

אמר אברהם בשם אברהם פחות משתות לרבנן בבבא שירא ב' מעיקר שמו צר' טרפון משום דשמות לרבנן ידו על העליונה וימר משמות נמי יכול לחזור צו בכדי שירא (ב) ולר' טרפון כל פחות משלש קנה צע"כ ותגרי לוד לא היו פתלים שיצטלל המקח וכ"ש אי צטול מקח לפני לרבנן לעולם חוזר דניחא להו טפי צר' טרפון דלאחר כדי שירא הו' לדידיה מחילה וכו' אמר להו כל היום חוזר דניחא להו צדבנן דלאמי פחות משמות ושמות וימר על שמו הו' מחילה לאחר כדי שירא ולר' טרפון עד לאחר כל היום ואי משום דלרבנן הו' שמו וימר על שמו חזרה בכדי שירא ולרבי טרפון שקנה צע"כ נוח להם שמהא חזרה בכדי שירא ואם לא בא תוך כדי שירא תהא מחילה ממה שקנה צע"כ ויחזיר לו לאונא כל היום ומיהו אי צטול מקח לרבנן לעולם חוזר לא חזרו אלא משום פחות משמות ושמות אע"ג דצימר משמות ניחא להו צר' טרפון דקנה צע"כ ולאחר כל היום הו' מחילה ולרבנן לעולם חוזר מיהא צרווחא דפחות משמות ושמות ניחא להו טפי ולרבי

[illegible]

טפי דאָל כל היום דר"ט בשליש הוא דקאמר ואע"ג דאי בטול מקח
לאחר שיראה הויה מחילה ולר"ט עד לאחר כל היום הא ודאי לא
יור לא משמות ועד שלש פירוש ושמות בכלל כשמות עצמה לרבנן
אזא אי הכי דרבי טרפון אבטול מקח לחודיה פליג במאי שמחו
ון הויה מחילה לאחר כדי שיראה ובשמות ופחות משמות הם שוים
לר' טרפון לאחר כל היום גם ביתר משמות נמי ינחל להו דרבנן
אז לרבנן לעולם חזר ולר' שירא כל היום ותו לא ליהב פנקאות
לכ"ע פחות משמות מחילה לאחר ושמות ויתר משמות לכ"ע
שמות שניהם חוזרים מר' טרפון דאמר ידו על העלינוה ומשני
טרפון כמו לרבנן דאמר עד השא אלא משמות ואיך לרבי
ות והויה מחילה לאחר ולכן שמחו לרבנן כבדי שיראה וגם ידו
הם חוזרים לרבנן ולר' טרפון ידו על העלינוה וכי אמר כל היום
אחר כל היום ינחל להו טפי מריוח דשמות עצמה דהוי מחילה
(ג) דאביעיל להו (ד) דקאי אהסבא דלוקינא משמות עד שלש ר' אמר
לוי בטול מקח לעולם חזר ואז כבדי שיראה ח"ש חזר אי אחרת
משמות עצמה דהויה לר' טרפון מחילה לאחר כי אמר כל היום
אחר בשמחו משום שמות עצמה אלא אי אחרת בטול מקח לעולם
שמות מחילה לאחר כל היום ולרבנן לעולם חזר ורש"י פי' דכי
ידו לרבנן ואפ"ה פריך אמאי חזר כדפרש"י ודוחק לנעיל כי אמר
ירש"י ומשני בטול מקח לא שכיח פירוש שמות עצמה דאמר לר'
שמות כשמות עצמה לרבנן ולכן מעיקרא שמחו משום יתר משמות
חזר וכי אמר כל היום חזר משום שמות עצמה דלר' טרפון כל היום
לרפוע ידו על העלינוה ואע"ג דרבנן לעולם חזר ולר' טרפון כל היום
לרפוע ידו על ראהה הסבא"ה פי' שיתר רש"י וקשה מעיקרא כי אמר מי
ה חזר מסבירתו וסובר דשמות לר' טרפון כפחות משמות וכן סוברה
סוברה דשמות לר' טרפון כמו לרבנן והיה לו לגמרא לפרש מי סברה
דא נמי כי אמר מי סברה כו' הוי פירוש משמות עד שלש ולא שמות
לפרש דכיון דמה שהוא בטול מקח לרבנן עד שלש הויה אונאה לר'
נן ולא בשמות א"ה במאי שמחו מפשוטו דבטול מקח לעולם חזר
ות מחילה לאחר כדי שיראה ולרבנן שמות כבדי שיראה ויתר משמות
אחר לר' טרפון דבר מזומנא הוא ולא שכיח ויתר משמות לרבנן
יתר ולעולם וינחל להו דרבנן דאמר ינחל להו בשמות טפי דאמר
ייראה במאי שמחו הלא ביתר משמות ינחל להו דרבנן טפי דאמר
דבר מזומנא אין ריוח כל כך במה שהוא מחילה לאחר לר' טרפון
להו טפי אע"ג דדבר מזומנא הוא מריוח דיתר על שמות דשניהם
בדרי חכמים והשתא סבר דפחות משלים לר' טרפון כפחות משמות
ייראה ולא הויה מחילה לאחר דהיי משמע ליה פשטא דמתני' טפי
ייר שמחו וחזרו צין אי בטול מקח לרבנן לעולם חזר צין כבדי
מזר משמות ועד שלש לר' טרפון וכן שמות בכלל דלפי זה לא פירשנו
לפי זה הו לא דקדק אמאי חזר ולהכי פשטי שפיר ממתינתין אי
דשמות ויתר משמות עד שלש קנה המקח לר' טרפון ולרבנן
מחילה עד לאחר כל היום ולרבנן עד לאחר כדי שיראה אלא אי

שוה שש בחמש. שמות מקח. שוה ש
 להוציא או לקרוב מאי איכא כו'. וי
 להוציא הוצא מחילה דאי בכדי שירי
 נכא דאילו שפוט. קמינא ממניי מי
 ששטול עליו ידו על העליונה רצה
 חזר בו: ואילו פחות משפוט. אם
 חזר בתוך כדי שיראה לתגר או
 ללקרוב קנה ומחזיר לו אונאה: תורו
 לנדבני חכמים. גבי תגרי לוד במתני: דבעו
 בצבור. רבנן דבי מדרשא דבעו
 למפשט מינה בעיין: פחות משלש
 עשרה טרפס. לאו אונאה היא אלא
 כפחות משמות לרבנן: אי אחרת
 בשלמא. מחילה דרבנן בכדי שיראה
 הוא כי אמר להו ר' טרפון במחילה
 ידיה כל היום דהיינו מפרטה ועד
 שלש: משום הכי תורו. מעיקרא
 שמוח דשמות ויתר על שמוח עדי
 לשלש לרבנן חזרה בתוך כדי
 שיראה ואם רצה לחזור מן המקח
 חזר וחשיב ליה איזה מחילה וקנה
 ומחזיר אונאה וכי אמר להו
 כל היום מפסיד להו טובא דפחות

משמות או שמות ללרצנן צדק
כל היום ונריכין להחזיר אונאה
שמות ויתר על שמות חזרה ולדי
להם שמהא חזרה צמוך כדי שירא
הויא מחילה מקנה ומחזיר אונאה

אלא אי אמרת לאלתר הויא מחילה אמאי חזרו הא דדר' טרפון ניחא להו טפי לרצנו בכדי שיראה ניחא להו בשליש ויתר משליש דדרצנו טפי דלרצנו לאח

שכיח כלל ויזהרו מאונאת שליש ויהיה הכל מחילה לאלתר מי סדרת כר
דמי ואין חולק על חכמים אלא דבטול מקח דידהו משוי ליה אונאה
מעיקרא תפשוטו ממשמחו דלרבנן לעולם חזר ולהכי שמוהו דלר' טרפון
וכי אמר להו כל היום חזרו דשמות היא מחילה בכדי שיראה לרבנן ולר'
דשנייה כחש שוה לחזור ולר' טרפון ידו על העליגה דשמי שמוהו ואע"ג ד
בין חזר דכל היום ולעולם דלר' טרפון בכדי שיראה דנאמן הלא כל
מחילה לאחר שיראה ואדברה דרבנן ניחא להו טפי דאמרי שמוהו על שמו
שמוהו בשמות ענמה פירוש לא נאמר דשמות ענמה הוא אונאה לר' טרפון
טרפון בשמות לרבנן אבל שמוהו ענמה לר' טרפון היא כפחות משמות
על העליגה וזה הרינו ניחא להו טפי מריח דיתר על שמוהו דשנייה
חזרו דריח של יתר משמות דהוא מחילה בכדי שיראה ולר' טרפון אחרי
לאלתר לר' טרפון לפי שהוא דבר מזומנא ולפי שיטה זו נראה דגרס ^א דאפי'
טרפון כשמות ענמה לרבנן ואשמות ענמה כפחות משמות וכן מצינו ליה
בשלמא בטול מקח בכדי שיראה להכי חזרו דמעיקרא שמוהו משום שיהיה
חזרו משום יותר משמות דהוא מחילה לרבנן לאחר כדי שיראה כדמפרש
חזר אמאי חזרו הלא שמוהו לר' טרפון מחילה לאלתר וגם יותר משמוהו
אמר בטול מקח לעולם חזר שמוהו ענמה הו אונאה לר' טרפון כמו לרבנן
דבטול מקח לרבנן לעולם חזר הו ניחא ליה חזרו לכן נראה כדפריש'
טרפון דהוא כפחות משמות שנוי דחיקא היא אלא שמוהו יותר משמות
דלר' טרפון היא מחילה לאלתר לאחר כדי שיראה ולרבנן לעולם חזר
הו ולרבנן בכדי שיראה וציתא משמות נמי לרבנן שניהם חזרים ור' טרפון
הו לא בטול מקח לא שכיח ואפי' שכיח אין נפקותא בין חזר דכל היום ולעולם
סבירא כו' הו שמוהו לר' טרפון כמו לרבנן וכי אמר שמוהו בשמות ענמה חזרו
בציעא שניה ובמסקנא כי משני בטול מקח לא שכיח חזר כצרתה הראשונה
שמוהו לר' טרפון כמו לרבנן לא שמוהו כפחות משמות לכן נראה דמעיקרא נמי
ענמה בשמות לרבנן אבל שמוהו היא מחילה לאלתר ולא חשש הגמ' לפרש
טרפון סבירא הו דאין לו אונאה אלא דוקא במקום בטול מקח לרבנן ולר'
ולהכי שמוהו מעיקרא דשמות היא מחילה לאלתר לר' טרפון ויתר משמות
לעולם חזר וכי אמר כל היום חזרו דשמות ענמה דהיא מחילה לאלתר
לעולם חזר ולר' טרפון כל היום ומו לא אין נפקותא בין חזר דכל היום
לרבנן לחזר ולר' טרפון דאמר ידו על העליגה דאין בטול מקח בכדי שיראה
שניהם חזרים מדר' טרפון דאמר ידו על העליגה דבשמות ענמה שהוא דבני
ומשני שמוהו בשמות ענמה דהוא מחילה לאלתר לר' טרפון ובהא ניחא להו
וחזרים לרבנן איצטרי להו בטול מקח לרבנן לעולם חזר מ"ש חזרו לדברי
לרבנן וסבר נמי דשמות משמות לרבנן ופחות משליש לר' טרפון בכדי שיראה
ועוד אי משמות ועד שליש לר' טרפון ^א היא אונאה ^ב אחי שפיר
שיראה כדאמר לעיל ומשום קושיו ^א דחך לפרש בקונט' דמעיקרא דקאמר מ
המשנה אלא מחילה בטול מקח שיראה אלא אם לעולם חזר לפי
אמרת בשלמא בטול מקח בכדי שיראה חזרו ומעיקרא שמוהו דאפי'
יכול לחזור בו וכי אמר כל היום חזרו דלר' טרפון עד שליש לא היא מחי